

Бр. / Nr. 08-681 / 1
28.02. 2024
СКОПЈЕ / ШКУП

Врз основа на член 31 став 2 точка 16, а во врска со член 161 од Изборниот законик (Службен весник на Република Македонија бр.40/06, 136/08, 148/08, 155/08, 163/08, 44/11, 51/11, 54/11, 142/12, 31/13, 34/13, 14/14, 30/14, 196/15, 35/16, 97/16, 99/16, 136/16, 142/16, 67/17, 125/17, 35/18, 99/18, 148/18, 208/18, 27/19, Службен весник на Република Северна Македонија бр.98/19, 42/20, 74/21 и 215/21), Државната изборна комисија на седницата одржана на 27.02.2024 година, донесе

КОДЕКС
за набљудување на изборите за
Претседател на Република Северна
Македонија и изборите за пратеници во
Собранието на Република Северна
Македонија, 2024 година

Кодексот има за цел да ги утврди правилата за набљудување на изборите за Претседател на Република Северна Македонија кои ќе се одржат на 24 април 2024 година и изборите за пратеници во Собранието на Република Северна Македонија кои ќе се одржат на 8 мај 2024 година, и процедурата за вршење на набљудувачката мисија на акредитираните набљудувачи, а во функција да се подобри интегритетот и транспарентноста на процесот на изјаснување.

1.ПРАВИЛА И ПРОЦЕДУРИ ЗА
НАБЉУДУВАЊЕ НА ИЗБОРИТЕ ЗА
ПРЕТСЕДАТЕЛ НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА
МАКЕДОНИЈА И ИЗБОРИТЕ ЗА ПРАТЕНИЦИ
ВО СОБРАНИЕТО НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА
МАКЕДОНИЈА, 2024 ГОДИНА

Правилата за набљудување претставуваат збир од практични насоки за начинот на спроведувањето на набљудувањето на изборите за Претседател на Република Северна Македонија и изборите за пратеници

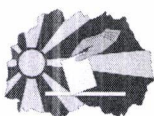
Нë базë тë nenin 31 paragrafi 2 pika 16, dhe në lidhje me nenin 161 të Kodit Zgjedhor (Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë nr. 40/06, 136/08, 148/08, 155/08, 163/08, 44/11, 51/11, 54/11, 142/12, 31/13, 34/13, 14/14, 30/14, 196/15, 35/16, 97/16, 99/16, 136/16, 142/16, 67/17, 125/17, 35/18, 99/18, 148/18, 208/18, 27/19, Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë së Veriut nr. 98/19, 42/20, 74/21 dhe 215/21), Komisioni Shtetëror i Zgjedhjeve në seancën e mbajtur më datë 27.02.2024, solli

K O D I
për vëzhgimin e zgjedhjeve për Kryetar të
Republikës së Maqedonisë së Veriut dhe
Zgjedhjet për deputetë në Kuvendin e
Republikës së Maqedonisë së Veriut, viti
2024

Kodi ka për qëllim vendosjen e rregullave për vëzhgimin e zgjedhjeve për Kryetar të Republikës së Maqedonisë së Veriut që do të mbahen më 24 prill 2024 dhe Zgjedhjet për deputetë në Kuvendin e Republikës së Maqedonisë së Veriut që do të mbahen më 8 maj 2024, dhe procedurën për kryerjen e misionit monitorues të vëzhguesve të akredituar, ndërsa në funksion të përmirësimit të integritetit dhe transparencës së procesit të deklarimit.

1.RREGULLAT DHE PROCEDURAT PËR
VËZHGIMIN E ZGJEDHJEVE PËR KRYETAR TË
REPUBLIKËS SË MAQEDONISË SË VERIUT
DHE ZGJEDHJET PËR DEPUTETË NË
KUVENDIN E REPUBLIKËS SË MAQEDONISË
SË VERIUT NË VITIN 2024

Rregullat e vëzhgimit paraqesin përmbledje të udhëzimeve dhe praktikave për mënyrën e realizimit të vëzhgimit të zgjedhjeve për Kryetar të Republikës së Maqedonisë së Veriut dhe Zgjedhjet për deputetë në Kuvendin e Republikës së Maqedonisë së Veriut, 2024

во Собранието на Република Северна Македонија, 2024 година

Акредитираните набљудувачи ТРЕБА:

- да ги познаваат и почитуваат одредбите на Изборниот законик и овој Кодекс и да се придржуваат кон одредбите со кои се уредува постапката за спроведување на избори за Претседател на Република Северна Македонија и избори за пратеници во Собранието на Република Северна Македонија,
- да се непристрасни во извршувањето на своите должности при што не смеат да изразат пристрасност кон изборните органи
- да приложат овластување и да носат бец издаден од Државната изборна комисија како и лична исправа;
- своите заклучоци треба да ги засноваат на документирани и потврдени факти.

Акредитираните набљудувачи НЕ СМЕАТ:

- да влијаат на било кој начин на изборниот процес,
- да изразуваат поддршка за некој кандидат, партија или коалиција,
- да носат ознаки или симболи на политичка партија, коалиција или кандидат,
- да даваат упатства на гласачите, изборните органи, овластените претставници и овластените службени лица,
- да влијаат на работата и одлуките на изборните органи.

2.УТВРДУВАЊЕ НА ПРОЦЕДУРАТА ЗА НАБЉУДУВАЊЕ НА ПОСТАПКАТА НА ИЗБОРИТЕ ЗА ПРЕТСЕДАТЕЛ НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА И ИЗБОРИТЕ ЗА ПРАТЕНИЦИ ВО СОБРАНИЕТО НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА, 2024

Изборите и изборната постапка за спроведување на изборите за Претседател на Република Северна Македонија и изборите за пратеници во Собранието на Република

Vëzhguesit e akredituar DUHET:

- të njohin dhe të respektojnë dispozitat e Kodit Zgjedhor dhe të këtij Kodi dhe t'u përmbahen dispozitave me të cilën rregullohet procedura e zgjedhjeve për Kryetar të Republikës së Maqedonisë së Veriut dhe Zgjedhjet për deputetë në Kuvendin e Republikës së Maqedonisë së Veriut ,
- të jenë të paanshëm në kryerjen e detyrave të tyre, duke mos shprehur anshmëri ndaj organeve zgjedhore
- të paraqesin autorizimin dhe të vendosin bexhin e lëshuar nga Komisioni Shtetëror i Zgjedhjeve si dhe dokumentin e identifikim personal;
- Konkluzionet e tyre duhet të bazohen në fakte të dokumentuara dhe të konfirmuara.

Vëzhguesit e akredituar NUK DUHET:

- të ndikojë në procesin zgjedhor në asnjë mënyrë,
- të shprehin mbështetje për ndonjë kandidat, parti apo koalicion,
- të mbajë shenja ose simbole të një partie politike, koalicioni apo kandidati,
- t'u japin udhëzime votuesve, organeve zgjedhore, përfaqësuesve të autorizuar dhe personave zyrtarëve të autorizuar,
- të ndikojnë në punën dhe vendimet e organeve zgjedhore.

2.PËRCAKTIMIN E PROCEDURËS PËR MONITORIMIN E PROCEDURËS SË ZGJEDHJEVE PËR KRYETAR TË REPUBLIKËS SË MAQEDONISË SË VERIUT DHE ZGJEDHJET PËR DEPUTETË NË KUVENDIN E REPUBLIKËS SË MAQEDONISË SË VERIUT, 2024

Zgjedhjet dhe procedura zgjedhore për zbatimin e zgjedhjeve për Kryetar të Republikës së Maqedonisë së Veriut dhe zgjedhjet për deputetë në Kuvendin e

Северна Македонија може да ги набљудуваат и за тоа да поднесат барање:

- домашни здруженија и странски организации, кои се регистрирани согласно закон, најмалку една година пред денот на одржувањето на изборите а во чии статuti е вклучено начелото на заштита на човековите права,
- меѓународни организации и
- претставници на странски земји.

БАРАЊЕ ЗА НАБЉУДУВАЊЕ

Барањата за набљудување со потребните исправи за идентификација се доставуваат до Државната изборна комисија од денот на распишувањето на изборите а најдоцна десет дена пред денот на гласањето.

ОВЛАСТУВАЊЕ ЗА НАБЉУДУВАЊЕ

Државната изборна комисија им издава овластување на набљудувачите најдоцна седум дена по приемот на барањето.

Организациите и лицата кои се стекнале со својство на акредитирани набљудувачи можат да вршат набљудување на целата постапка на спроведување на изборите за Претседател на Република Северна Македонија и изборите за пратеници во Собранието на Република Северна Македонија, 2024 година, откако ќе го добијат овластувањето – беџот од Државната изборна комисија.

ИНФОРМИРАЊЕ ЗА ТЕКОТ НА ИЗБОРИТЕ

Само акредитираните набљудувачи можат да информираат за текот на постапката на спроведување на изборите за Претседател на Република Северна Македонија и изборите за пратеници во Собранието на Република Северна Македонија, и активностите поврзани со набљудувањето.

Republikës së Maqedonisë së Veriut mund t'i vëzhgojnë edhe për atë të dorëzojnë kërkesë:

- shoqatat vendase dhe organizatat e huaja, të cilat janë të regjistruara në përputhje me ligjin, të paktën një vit përpara ditës së mbajtjes së zgjedhjeve dhe në statutet e të cilave përfshihet parimi i mbrojtjes së të drejtave të njeriut,
- Organizatat ndërkombëtare dhe
- përfaqësues të vendeve të huaja.

KËRKESË PËR VËZHGIM

Kërkesat për vëzhgim me dokumentet e nevojshme të identifikimit i dorëzohen Komisionit Shtetëror të Zgjedhjeve prej ditës së shpalljes së zgjedhjeve dhe më së voni dhjetë ditë para ditës së votimit.

AUTORIZIM PËR VËZHGIM

Komisioni Shtetëror i Zgjedhjeve u jep autorizim vëzhguesve më së voni shtatë ditë pas pranimit të kërkesës.

Organizatat dhe personat të cilët kanë fituar statusin e vëzhguesve të akredituar mund të vëzhgojnë të gjithë procedurën për realizimin e zgjedhjeve për Kryetar të Republikës së Maqedonisë së Veriut dhe zgjedhjet për deputetë në Kuvendin e Republikës së Maqedonisë së Veriut, në vitin 2024, pasi që të marrin autorizimet – bexhin nga Komisioni Shtetëror i Zgjedhjeve.

INFORMIMIN MBI RRJEDHËN E ZGJEDHJEVE

Vetëm vëzhguesit e akredituar mund të informojnë për rrjedhën e procedurës së realizimit të zgjedhjeve për Kryetar të Republikës së Maqedonisë së Veriut dhe zgjedhjet për deputetë në Kuvendin e Republikës së Maqedonisë së Veriut, dhe aktivitetet e lidhura me vëzhgimin.

ЛЕГИТИМИРАЊЕ

При посетата на седиштата на изборните органи и на избирачките места, набљудувачите ги покажуваат:

- копијата од овластувањето за набљудување
- бецот издаден од Државната изборна комисија
- исправата за лична идентификација.

Државната изборна комисија носи Упатство со кое, врз основа на барањата на набљудувачите, истите ќе се стекнат со својство на акредитиран набљудувач и ќе добијат бецови издадени од Државната изборна комисија.

Овој Кодекс влегува во сила со денот на донесување и истиот ќе се објави на интернет страницата на Државната изборна комисија www.sec.mk.

LEGJITIMIMI

Gjatë vizitës së vendeve të organeve zgjedhore dhe vendvotimeve, vëzhguesit u tregojnë:

- një kopje të autorizimit për vëzhgim
- bexhin e lëshuar nga Komisioni Shtetëror i Zgjedhjeve
- dokument për identifikimin personal.

Komisioni Shtetëror i Zgjedhjeve sjell Udhëzim me të cilin, në bazë të kërkesave të vëzhguesve, të njejtit do të marrin statusin e vëzhguesit të akredituar dhe do të marrin bexha të lëshuara nga Komisioni Shtetëror i Zgjedhjeve.

Ky Kod hyn në fuqi ditën e miratimit të tij dhe do të publikohet në faqen e internetit të Komisionit Shtetëror të Zgjedhjeve www.sec.mk.

ДРЖАВНА ИЗБОРНА КОМИСИЈА / KOMISIONI SHETËROR I ZGJEDHJEVE
ПРЕТСЕДАТЕЛ / KRYETAR

Проф. Д-р Александар Даштевски

Изготвил / Përgatiti:
Радица Тодоровска Алексовска